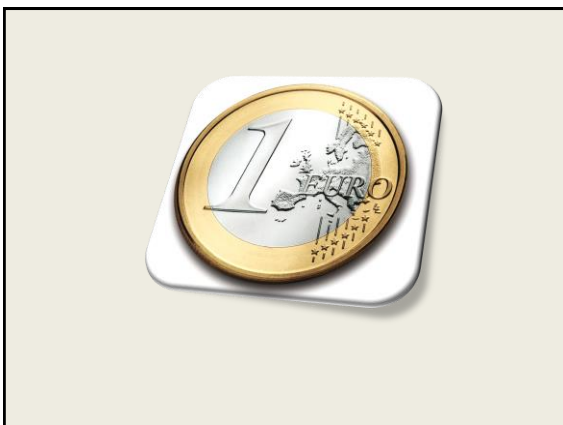


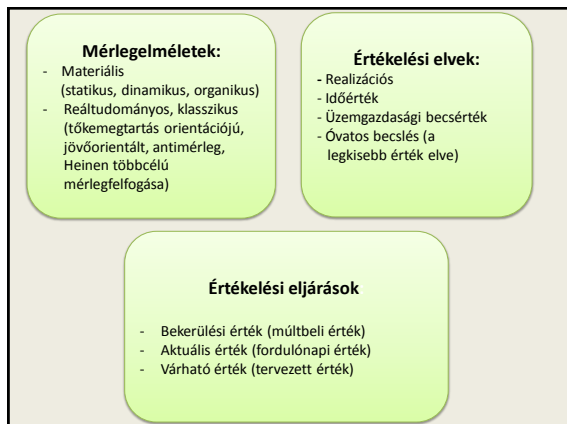
Számviteli alapismeretek

VI. ELŐADÁS

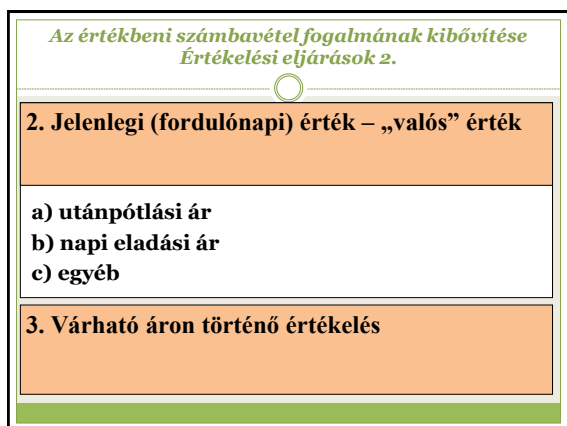
Az értékbeli számbavétel











Mérlegelméletek:

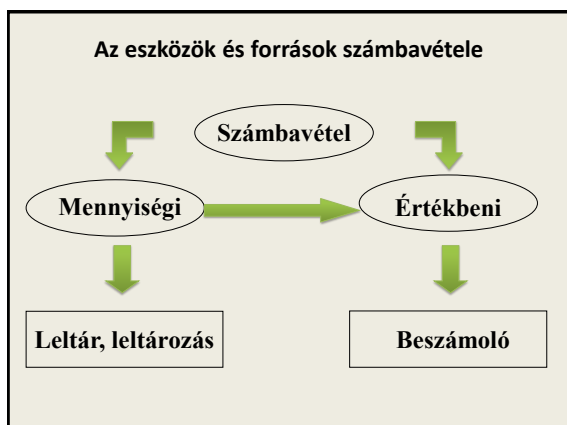
- Matriális (statikus, **dinamikus**, organikus)
- Reáltudományos, klasszikus (tökemegtartás orientációjú, jövőorientált, antimérleg, Heinen többcélú mérlegfelfogása)

Értékelési elvek:

- **Realizációs**
- Időérték
- Üzemgazdasági becserék
- Óvatos becslés (a legkisebb érték elve)

Értékelési eljárások

- **Bekerülési érték** (múltbeli érték)
- Aktuális érték (fordulónapi érték)
- Várható érték (tervezett érték)



Értékbeni számbavételhez szükséges információk

Bekerülési érték (+)

A bekerülési érték

- ❖ az **eszközök esetében** az eszköz megszerzéséhez hozzákapcsolható valamennyi figyelembe vehető tétel

az eszköz megszerzése:

- **vásárlás** → vételár+felár-engedmény és a szállítási-, rakodási-, szerelési-, üzembe helyezési költségek; a közvetítési díjak; kapcsolódó adók, vámterhek, biztosítási díjak, kamatok
- **saját előállítás** → előállítási költség (közvetlen)
- **apport átvétel, térítés nélküli átvétel, többlet**, → **ajándék, stb.** (létesítő okirat, szerződés szerinti érték ... stb.)

- ❖ a **forrásoknál** a szerződések, számlák, határozatok (kivetések) alapján elismert, a nyilvántartásokba bejegyzett érték

Értékbeni számbavételhez szükséges információk

Bekerülési érték (+)

Értécsökkenés(-)

Értécsökkenés - Immateriális javak, tárgyi eszközök

❖ **terv szerinti értécsökkenés**

Az eszközök évek során végbemenő, **tervezhető** fizikai kopásának, erkölcsi avulásának értéke.

Az értécsökkenés **költségment** való elszámolása az **értécsökkenési leírás**

❖ **terven felüli értécsökkenés**

Az eszközök könyv szerinti értéke **tartósan és jelentősen** magasabb, mint a piaci érték (múltbeli tények vagy jövőbeni várakozások alapján legalább egy évig fennáll)

- **gazdasági esemény hatása** (csökken az érték és a mennyiség is: felesleges, megrongálódott, hiányzik)

- **piaci érték változása** (tartósan és jelentősen felülértékelt az eszköz)

elszámolása : **ráfordításként**

Értékbeni számbavételhez szükséges információk

Bekerülési érték (+)

Értéksökkenés(-)

Értékvesztés(-)

Értékvesztés - immateriális javak, tárgyi eszközök kivételével

- ❖ **közgazdasági** értelmezés: részesedések, értékpapírok (befektetési és értékesítési célú egyaránt), bankbetétek, készletek, követelések, tartósan adott kölcsönök
- ❖ **óvatosság** – „rendes kereskedelmi óvatosság”
- ❖ az adott eszközök könyv szerinti értéke – **tartósan és jelentősen** - magasabb, mint a piaci érték (múltbeli tények vagy jövőbeni várakozások alapján legalább egy évig fennáll)
követeléseknél specialitások - realizálhatóság
- ❖ értékvesztés az eszköz **könyv szerinti értékének és a várhatóan megtérülő összegének különbsége.**
- ❖ elszámolása: **ráfordításként**

Értékbeni számbavételhez szükséges információk

Bekerülési érték (+)

Értéksökkenés(-)

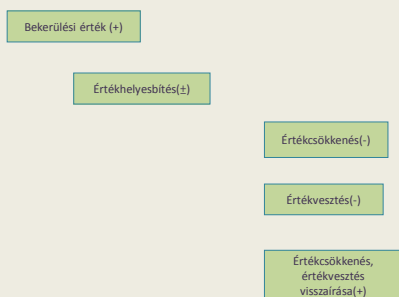
Értékvesztés(-)

Értéksökkenés,
értékvesztés
visszalrása(+)

Terven felüli értékcsökkenés, illetve az értékvesztés visszairása

- ❖ amennyiben a korábban elszámolt terven felüli értékcsökkenés, illetve az értékvesztés vonatkozásában az elszámolás okai már nem, vagy nem egészeben állnak fenn
- ❖ a piaci érték tartósan és jelentősen meghaladja a könyv szerinti értéket.
- ❖ csak a terven felüli értékcsökkenés, illetve értékvesztés elszámolása előtti szintig lehet visszairni (figyelemmel a terv szerinti értékcsökkenésre is)
- ❖ elszámolása: **bevételeként**

Értékbeni számbavételhez szükséges információk



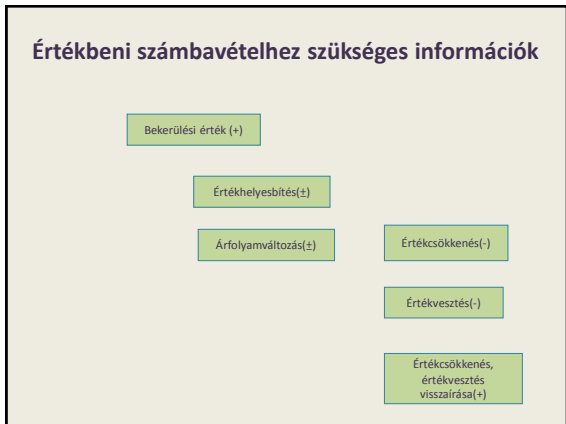
Érték helyesbítés (nem kötelező)

1. A befektetett eszközök értékelésénél megállapított különbözet

- ❖ egyes elemeinél (vagyon értékű jogok, szellemi termékek, tárgyi eszközök, tartós részesedések) a könyv szerinti érték és az attól magasabb piaci érték eltérése - a különbség érték helyesbítésként kimutatható
- elszámolása: **saját tőke** (érték helyesbítés értékelési tartaléka)
- ❖ az érték helyesbítés összegét minden évben felül kell vizsgálni, **változás esetén** korrigálni, illetve kivezetni

2. A pénzügyi instrumentumok valós értékelésénél megállapított különbözet

- ❖ értékesíthető pénzügyi eszközök, cash flow fedezeti ügylet, külföldi gazdálkodó szervezetben lévő nettó befektetés fedezeti ügylet
- elszámolása: **saját tőke** (valós értéken történő értékelés értékelési tartaléka)
- ❖ kereskedési célú pénzügyi eszközök és kötelezettségek, származékos ügyletek
- elszámolása: **eredmény** (pénzügyi műveletek eredménye)



Árfolyamváltozás

- ❖ a devizában, valutában kimutatott mérlegtételek **forintra történő átszámítása** (választott árfolyamon)
- ❖ **nem realizált eredmény** megjelenése (árfolyamnyereség, árfolyamvesztés)
- ❖ **mérlegfordulónapra** vonatkozóan kell megállapítani
- ❖ elszámolása: **ráfordításként vagy bevételként**

